

قانونگذار پس از انقلاب با تبعیت از فقه، با هدف تطبیق قوانین کیفری با احکام شرع، در مقررات مربوط به جنون و تأثیر آن در مسؤولیت کیفری در مراحل مختلف تغییراتی اعمال نمود؛ از جمله آن که تقسیم بندی جنون به اختلال تام و نسبی شعور را از میان برداشت و به این ترتیب، جنون بدون توجه به درجات آن، رافع مسؤولیت کیفری شناخته شد. گاهی مرتکب در حین ارتکاب جرم مجنون است، گاهی پس از ارتکاب جرم و قبل از رسیدگی مجنون می‌شود و گاهی پس از رسیدگی و محکوم شدن لکن قبل از اجرای حکم مجنون می‌شود موضوع این پژوهش بررسی این حالات در فقه و حقوق موضوعه ایران است. وضعیت جنون چه در فقه امامیه و چه در قانون مجازات اسلامی به عنوان یکی از عوامل رافع مسؤولیت کیفری شناخته شده است، از همین روی هرگاه احراز گردد که مرتکب جرم حین ارتکاب عمل مجرمانه مجنون بوده است، مورد تعقیب کیفری قرار نمی‌گیرد. هر چند که ممکن است به دلیل روحیه مجرمانه اش در مراکز خاصی نگهداری گردد که این وضعیت را قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ به صراحت پیش بینی نموده است. از بررسی فقهی-حقوقی جنون در قانون مجازات اسلامی و فقه امامیه این برداشت حاصل می‌گردد که قانونگذار در قانون ۱۳۹۲ برای تشخیص جنون یا عدم آن، از اصطلاح "اختلال روانی" استفاده نموده است، همچنین با مطالعه قانون مجازات اسلامی و قانون آیین دادرسی کیفری به نظر می‌رسد این دو قانون تعارضاتی با هم دارند همان طور که ماده ۱۵۰ قانون مجازات اسلامی در باب اختلال جنون و ضرورت نگهداری مجنون در اماکنی خاص در تائید نظر اخیرالذکر است.

واژگان کلیدی: جنون، شرایط جنون در فقه و حقوق، مبانی عدم مسؤولیت مجنون، آثار جنون